

Yttrande över Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Gävle Hamn AB ägs av Gävle Kommun, Gävle hamn är en av Sveriges största hamnar och har en strategisk funktion i strävan att öka sjöfartens betydelse i transportsystemet. Ostkustens största och Sveriges tredje största containerhamn finns här liksom en stor bulkterminal för råvaruimport till regionens tunga industrier. Gävle hamn har också en av Sveriges största energihamnar och försörjer stora delar av Mellansverige med bränsle samt hela Arlanda och delvis Bromma flygplatser med flygbränsle via en sjö-järnvägslösning.

Gävle Hamn AB har tagit del av förslaget till ny nationell plan för transportsystemet 2018-2029 och lämnar här sitt yttrande över remissen.

Främja sjöfarten och flytta över gods från land till sjö

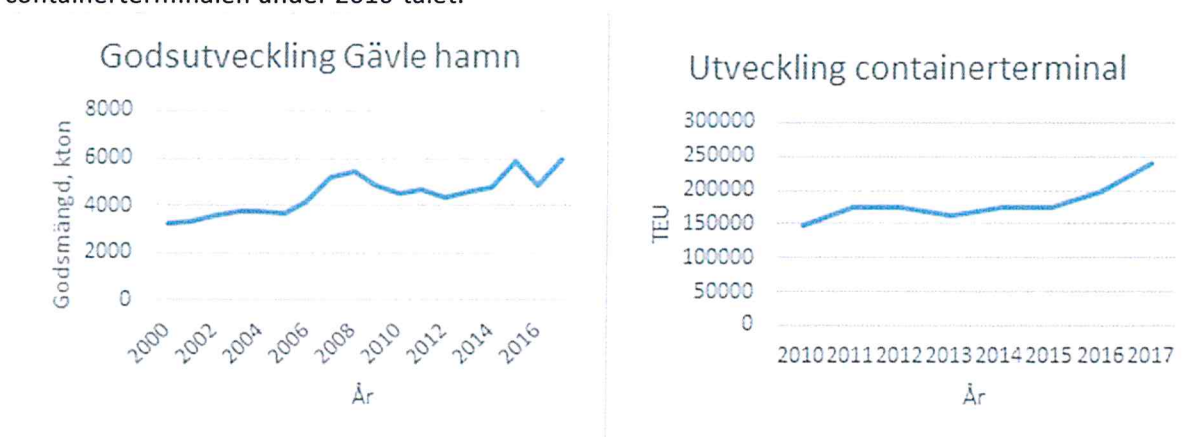
Regeringen har en tydlig ambition att främja en överflyttning från väg till järnväg och sjöfart. Detta framgår såväl i infrastrukturpropositionen som i direktivet till Trafikverket gällande den nya nationella planen. Förslaget på nationell plan är inriktad mot framför allt järnväg men Gävle Hamn AB välkomnar att mer medel än i tidigare plan riktas mot projekt kopplat till sjöfart och farleder.

Trots Trafikverkets och regeringens tydliga ambition om att utjämna transportflödet över fler trafikslag gör vi bedömningen att insatserna är otillräckliga. Här välkomnar vi Trafikverkets fyrstegsprincip men öskar att ännu mer fokus kunde läggas på de lösningar som kan härledas ur de två första stegen; Tänk om och optimera. Vi anser att det krävs mer styrmedel i form av incitament, för att en önskad förflyttning från landinfrastruktur till sjöfart faktiskt ska kunna realiseras. Dessa styrmedel bör i högre grad anpassas efter näringslivets förutsättningar och uppmuntra till användandet av multimodala logistikkedjor.

Gävle Hamn AB bidrar till att främja sjöfarten och skapar förutsättningar för en överflyttning från land till sjö genom att utveckla hamnkapacitet och infrastruktur, vilket är i linje med regeringens ambitioner. Under en tioårsperiod har Gävle Hamn AB investerat i hamninfrastruktur motsvarande drygt en miljard kronor, Gävle Hamn ser en starkt växande verksamhet under de kommande åren, särskilt inom containersegmentet, och i bedömningarna ligger en fördubbling av godsvolymer till 2040. För närvarande pågår en stor utbyggnad av containerterminalen, där volymerna ökat stadigt under den senaste tioårsperioden och spås fortsätta öka med ca 4% framöver (ökningen från föregående år till idag är 26 %). Den nya terminalen planeras stå klar Q3 2019, den kommer att ha en kapacitet på minst 500 000 TEU (20 fotsenheter), att jämföra med dagens kapacitet på ca 280 000 TEU.

Bilderna nedan visar godsutvecklingen i hamnen som helhet sedan år 2000 samt för containerterminalen under 2010-talet.

Investeringarna görs för att möjliggöra fortsatt och ökad konkurrenskraft för den extremt exportberoende mellansvenska basindustrin, för att kunna möta efterfrågan på hamnkapacitet som kan ta emot större fartyg samt för att bidra till ett mer hållbart transportsystem genom att skapa förutsättningar för ökad sjöfart.

Att förslaget till nationell plan innehåller fullföljande av ny spåranslutning och elektrifiering till Gävle hamn (s 190, figur 30, åtgärd 8) är mycket positivt. Därmed ökar förutsättningarna för överflyttning av gods i en hållbar riktning från väg till sjöfart.

Ytterligare åtgärder som är av stor vikt för att kunna möta kapacitetskraven för järnvägen och därigenom främja att nya och befintliga volymer körs på sjö- och järnväg är i första hand:

- **Avhjälpande av kapacitetsbrister på Bergslagsbanan, särskilt sträckan Storvik – Gävle hamn.**

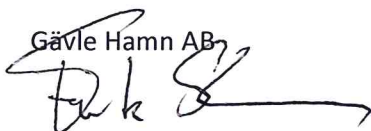
Kapacitetsbristerna är omnämnda som utpekad brist i förslaget till nationell plan men åtgärderna är i förslaget ofinansierade. Vi vill betona vikten av att dessa åtgärder genomförs. Utan åtgärderna bedömer vi att infrastrukturen inte kommer kunna svälja den fördubbling i transportarbetet som Trafikverket beräknat i sina prognoser.

- **Elväg för tunga fordon**

som får strömförsörjning via luftledning har genom de pågående försöken i Gävleborg visat sig vara ett gångbart alternativ. En elektrifiering av delar av vägnätet med start under planperioden kan på ett mycket övertygande sätt, tillsammans med annan effektivisering och förnybara drivmedel, bidra till starkt minskade växthusgasutsläpp.

Ett naturligt första steg i den nationella utbyggnaden är ett (semi-kommersiellt) projekt, där el väg byggs ut mellan Gävle hamn och Storvik. Syftet ska vara att pröva el väg i fullskalig daglig drift i ett regionalt transportekosystem med några hundratal fordon, flera olika transportköpare och öppet för flera transportoperatörer och fordonstillverkare. Med en el väg som finns och fungerar på riktigt kan el vägsträckan i Gävleborg utgöra en viktig arena för att demonstrera tekniken i stor skala, testa affärsmodeller och visa kunder och intressenter från hela världen vad som går att åstadkomma.

Gävle Hamn AB

Fredrik Svanbom
Vd